PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W GŁUBCZYCACH

ul. Grunwaldzka 1B, 48-100 Głubczyce

sekr. tel./fax 77 485 26 68, 77 471 07 17, 77 471 07 18

e-mail: sekretariat.psse.glubczyce@sanepid.gov.pl http://www.gov.pl/web/psse-glubczyce

Głubczyce, 29.03.2024 r.

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Branice w 2023 roku

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie *Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416),* jak również na podstawie:

- *Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537, ze zm.),*
- *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).*

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.* Zakres badań obejmuje zarówno badania mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne oraz badania parametrów promieniotwórczych w wodzie. Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy PIS.

Podstawę zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania realizowane w ramach nadzoru organów PIS, jak i badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej.

W przypadku przekroczeń dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych lub wystąpienia sytuacji mogących skutkować zmianą jakości wody podejmowano działanie naprawcze w celu poprawy jakości wody.

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności na terenie gminy Branice pochodzi z ujęć podziemnych. Producentem wody jest Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Branicach, który administruje 5 wodociągami: Branice, Bliszczyce, Wiechowice, Włodzienin, Jędrychowice.

Tabela 1. Dane administratora wodociągów.

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody [m^3/dobę]	Szacunkowa liczba zaopatrywanej ludności	Długość sieci wodociągowej [km]	Stosowane metody uzdatniania
1.	Branice	400	2095	22,1	Brak
2.	Bliszczyce	210	1675	24,9	Odżelazianie
3.	Wiechowice	124	1477	30,1	Brak
4.	Włodzienin	50	422	7,9	Brak
5.	Jędrychowice	20	125	2,0	Brak

W roku 2023 r. mieszkańcom gminy Branice dostarczano wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, zgodną z wymaganiami określonymi *w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,* poza opisanym niżej incydentem.

Zaburzenia jakości wody miały miejsce w jednym wodociągu. W wodociągu publicznym Branice stwierdzono ponadnormatywne stężenie manganu w ilości nie przekraczającej 200 µg/l. Oceniając ryzyko zdrowotne oraz uznając, że występujące przekroczenia nie stanowią zagrożenia dla zdrowia konsumentów, stwierdzono warunkową przydatności wody do spożycia ze względu na możliwość wystąpienia uciążliwości związanej ze zmianą barwy lub smaku wody. W konsekwencji podjętych działań naprawczych przekroczenie zostały wyeliminowane.

We wszystkich wodociągach w przypadku pogorszenia się jakości wody lub wystąpienia sytuacji mogącej skutkować zmianą jakości wody prowadzono dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu.

Wyniki monitoringu zawartości substancji promieniotwórczych z ostatnich kilku lat w wodzie z wodociągu publicznego Jędrychowice, wykazują zmienne stężenie radonu, przekraczające dopuszczalną wartość parametryczną. Jednakże badania radonu w wodzie pobranej z pompowni oraz dwóch domach mieszkalnych w 2023 roku wykazały poziom izotopu, zgodny z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.

W omawianym okresie nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody w strefach zaopatrzenia.

Tabela 2 Informacje dot. jakości wody w poszczególnych strefach zaopatrzenia w 2023 roku

Lp.	**Nazwa wodociągu**	**Strefa zaopatrzenia**	**Ilość pobranych próbek**	**Zanieczyszczenia wody. Podjęte działania**	**Ocena jakości wody na koniec roku**
1.	Branice	Branice Niekazanice Wysoka /od nr 2 do 12/	38	Ponadnormatywne stężenia manganu. Wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia i komunikat o jakości wody. Podjęte działania: płukanie sieci wodociągowej, zmiana proporcji mieszania wody z ujęcia.	Przydatna do spożycia przez ludzi
2.	Bliszczyce	Bliszczyce Michałkowice Lewice Posucice Dzbańce Dzbańce Osiedle	14	Brak	Przydatna do spożycia przez ludzi
3.	Wiechowice	Wiechowice Uciechowice Dzierżkowice Wysoka /powyżej nr 12/ Turków Boboluszki Jabłonka Gródczany Jakubowice	20	Brak	Przydatna do spożycia przez ludzi
4.	Włodzienin	Włodzienin	9	Brak	Przydatna do spożycia przez ludzi
5.	Jędrychowice	Jędrychowice	9	Brak	Przydatna do spożycia przez ludzi

Przeprowadzona przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wieloletnia analiza sprawozdań oraz przyczyn zanieczyszczenia wody do spożycia wskazuje, iż konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu poprawę stanu sanitarno- technicznego infrastruktury wodociągowej, skanalizowanie gmin, dalsze łączenie tzw. małych wodociągów (czyli produkujących poniżej 100m^3 na dobę) w większe sieci wodociągowe. Centralizacja podmiotów produkujących wodę w niewielkich ilościach jest kluczowa z uwagi na częsty brak możliwości wprowadzania specyficznych kosztownych technologii, a także renowacji i wymiany sieci wodociągowych dla podmiotów o małej wydajności.

Bezpieczeństwo zdrowotne wody wymaga współpracy i udziału wielu podmiotów (organów samorządowych, przedsiębiorstw wodociągowo- kanalizacyjnych, resortów zdrowia, środowiska, infrastruktury) takich jak:

- sprawowanie przez organy PIS nadzoru nad jakością wody,
- skuteczna ochrona ujęć wody,
- właściwe projektowanie, budowanie i eksploatowanie sieci i instalacji wodociągowych,
- zapewnienie właściwego funkcjonowania instalacji wewnętrznych w budynkach tak, aby nie były przyczyną wtórnego zanieczyszczenia i pogorszenia jakości wody,
- wypełnienie zobowiązań dot. ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, co przyczyni się do ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych, a tym samym do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego ujęć wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- utworzenie systemu gwarantującego bezpieczeństwo zdrowotne wody poprzez stosowanie dobrych praktyk tak aby zapewnić niezbędny poziom wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom zdrowotnym.

Powyższe działania mają charakter zadań długoterminowych i przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody przeznaczonej do spożycia.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Głubczycach
mgr Alina Mazur-Ciapa